

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

WORKING AT COUPLE RELATIONSHIP LEVEL IN THE PRACTICE OF ROMANIAN PROBATION COUNSELLORS

Constantin Todiriță
PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: The probation counsellor profession is new among the occupations of the criminal justice in Romania, probation in Romania is a public service that reached 15 years of institutional existence in 2016. The most recent practice model at European and international level is the paradigm of desistance in offenders' management. In the last decades, a lot of studies approached the place of desistance in probation counsellors' practice, but in Romania this is a subject less known. This article brings into focus the supporting desistance in practice of probation counsellors from Romania by offering specialized support at the couple relationship level of the offender. Preliminary results of this study show that Romanian practitioners communicate a lot with the offender's partner and, generally speaking, with the offender's family. However, working with the couple relationship is less represented in the forms of assistance provided, so this kind of approach is necessary to be included in their continuous professional training.

Keywords: desistance; assisted desistance; tertiary desistance; probation agency; supporting desistance in probation practice

Introducere

Intrarea în vigoare a noului Cod penal al României la data de 1 februarie 2014 a consacrat probațiunii un loc și un rol bine determinate în sistemul justiției penale prin extinderea considerabilă a ariei sancțiunilor și măsurilor comunitare ca alternative la sancțiunile penale privative de libertate. În perioada 2014-2015 din ce în ce mai mulți infractori au intrat în supravegherea serviciilor de probațiune din România, corelativ cu o scădere a populației carcerale, astfel că pentru prima dată în existența sistemului de probațiune din România numărul persoanelor aflate în libertate sub supraveghere a fost mai mare decât al celor aflate în detenție în penitenciare. Cele mai recente date oficiale arată că la data de 30 iunie 2016, în supravegherea serviciilor de probațiune se aflau 50.000 persoane, în timp ce în sistemul penitenciar se aflau 28.234 persoane private de libertate (Sistemul penitenciar din România. Măsuri pentru reducerea sustenabilă a supraaglomerării și îmbunătățirea condițiilor de detenție, p. 4).

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

Legislația penală în vigoare, față de reglementările anterioare datei de 1 februarie 2014, a adus nu numai creșteri spectaculoase ale numărului de persoane aflate în supravegherea serviciilor de probațiune odată cu instituirea în mod semnificativ a unor noi atribuții în sarcina consilierilor de probațiune, ci și scăderea semnificativă a mediei duratei de supraveghere de la 61,49 luni în anul 2013 la 44, 65 luni în anul 2015 ([Raport de activitate 2015 Direcția Națională de Probațiune](#), p. 11), ceea ce înseamnă că personalul de probațiune trebuie să-și concentreze intervenția specifică pentru reducerea riscului de recidivă al persoanelor supravegheate. Scopul acestui articol este de a focaliza atenția spre cine sunt consilierii de probațiune și spre ce și cum muncesc pentru atingerea scopului activității lor de reabilitare socială a persoanelor supravegheate, urmărind tema specifică a sprijinului specializat la nivelul relației de cuplu a delinquentului ca formă de susținere a procesului de desistare în practica consilierilor de probațiune.

Literatura desistării

Ansamblul proceselor de abandonare a comportamentului infracțional se regăsește în literatura criminologică anglo-saxonă sub forma termenului „desistance” sau a expresiei „desistance from crime”. Din perspectiva accepțiunii criminologice a termenului „desistance”, care presupune mișcarea unei persoane care a comis infracțiuni în trecut spre încetarea completă a activității infracționale, o preluare mai plină de acuratețe în limba română pentru termenul „desistance” ar putea fi cea de renunțare la cariera infracțională sau de abandonare a vieții infracționale. În acest sens arătăm că în Glosarul termenilor utilizați care apar în Anexa II la Recomandarea CM/Rec (2010)1 privind regulile europene în domeniul probațiunii (p. 11), termenul „desistance” este tradus în versiunea oficială în limba română a Recomandării prin „renunțare”. Prin „renunțare” se înțelege „procesul prin care, cu sau fără intervenția agențiilor de justiție penală, delinvenții renunță la activitățile lor infracționale și își duc viața fără a recurge la infracțiuni, prin dezvoltarea capitalului lor uman (cum ar fi abilitățile și cunoștințele individuale) și a capitalului social (cum ar fi ocuparea forței de muncă, familia, relațiile și raporturile sociale și implicarea în societatea civilă)”.

Definirea desistării propusă de specialiștii britanici Beth Weaver și Fergus McNeill în dicționarul de specialitate (Canton and Hancock, 2007: 90) arată că desistarea este „ansamblul proceselor prin care oamenii încetează și susțin încetarea comportamentului infracțional, cu sau fără intervenția agențiilor din justiția penală”.

Ulterior, Maruna, Immarigeon și LeBel (2008: 17) realizează o analiză a definițiilor date anterior de criminologi procesului desistării înțeles ca „punctul terminus” la care încetează cariera infracțională și arată că abandonarea vieții infracționale are loc tot timpul pe durata așa-numitei „carriere infracționale”. Mai departe ei argumentează (op.cit.: 18) că „desistarea este procesul de menținere continuă a stării noninfracționale începută înainte de încetarea activității infracționale, dar care se desfășoară mult timp după”.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

La rândul său, Healy (2012: 7) face observația că definirea și măsurarea desistării întâmpină dificultăți întrucât căile spre desistare nu sunt liniare sau simple, astfel că în prezent nu există nicio abordare convenită. Ea arată că desistarea este privită diferit, ca un eveniment (de ex., la Weitekamp și Kerner 1994) sau ca un proces (de ex., Maruna 2001) și îi citează pe Laub și Sampson care au încercat să rezolve dilema prin diferențierea între eveniment, adică, „timpul în care se oprește activitatea infracțională”, și procesul desistării, adică „procesul causal care sprijină încetarea comiterii de infracțiuni”. În mod sugestiv Healy (op.cit.: 5) descrie ambiguitatea din jurul desistării sub forma a „diferite nuanțe de gri”.

Recent, Kazemian (2015: 4) observă că cercetătorii au utilizat o scară largă de definiții ale desistării și identifică nu mai puțin de 15 definiții în literatura de specialitate, într-un interval al cercetărilor de 12 ani: de la lipsa infracțiunilor pe parcursul unei perioade mai mică de un an (Loeber, Stouthamer-Loeber, Van Kammen și Farrington 1991) până la absența arestării pe o perioadă de urmărire până la 70 de ani (Laub și Sampson 2003). Variațiile definirii sunt date în principal de vârsta persoanei la ultima condamnare – 21, 25 sau 31 de ani – și/sau intervalul de timp în care nu au mai raportat nicio infracțiune – un an, doi ani, trei ani sau zece ani. Dintre numeroasele definiții cartografiate de Kazemian ne-a atras atenția cea a lui Uggen și Kruttschnitt (1998) care fac distincția între desistarea comportamentală – absența câștigurilor ilegale auto-raportate în timpul unei perioade de urmărire de trei ani și desistarea oficială – nu există arestări în timpul unei perioade de urmărire de trei ani.

În literatura desistării Maruna, Immarigeon și LeBel (op.cit.: 11) identifică desistarea spontană, destinată să facă distincția între procesul de autoschimbare suferită de un infractor care nu a fost prins și pedepsit și procesul prin care o persoană a fost „reformată” în mod oficial și desistarea asistată care este legată de intervenții oficiale (reintegrare, tratament, reabilitare). Mai departe, autorii menționați (op.cit.: 12) împărtășesc ideea că desistarea (auto-schimbarea) și reabilitarea (schimbarea prin intervenție) nu ar trebui înțelese în opoziție, ci mai degrabă ca părți ale aceluiași proces, arătând că persoanele alocă doar o mică parte din viața lor de zi cu zi pentru urmarea unui tratament formal sau a consilierii, astfel încât cea mai mare parte din munca grea a propriei schimbări are loc în afara terapiei sau a altor intervenții oficiale, profesionale.

O altă abordare a proceselor desistării, Maruna, Immarigeon și LeBel (op.cit.: 19) distinge între: desistarea primară care se referă la orice perioadă de acalmie sau întrerupere a criminalității în cursul unei cariere penale și desistarea secundară ce are la bază ipoteza asumării identității de non-infractor sau „persoană schimbată”. Desistarea primară este o perioadă în care infractorii pot înregistra acțiuni de întrerupere a comportamentului infracțional într-o măsură mai mare sau mai mică, astfel că pot avea recăderi comportamentale infracționale, în timp ce desistarea secundară este o perioadă caracterizată prin schimbarea

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
 Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016
 ISBN: 978-606-8624-17-4

---

profundă și de durată a comportamentului infractorului, pentru unii autori fiind egală cu o schimbare de identitate.

Farrall, Mawby și Worrall (2007: 360-361) își exprimă interesul atât pentru nivelul teoretic, cât și în ceea ce privește practica și apreciază că cercetarea desistării are trebui să se focalizeze asupra desistării secundare care duce la încetarea totală a carierei penale, mai exact asupra mișcării de la comportamentul non-infracțional la asumarea unui rol sau a identității de non-infractor sau de „persoană schimbată”.

Recent, McNeill a propus o nouă etapă a procesului desistării, *desistarea terțiară*. Termenul de *desistare terțiară* este folosit de McNeill (*citat de Nugent și Schinkel 2016: 3*), pentru „a evidenția un alt aspect necesar pentru schimbarea pe termen lung: recunoașterea - de către alții că s-a schimbat și dezvoltarea unui sentiment de apartenență”. Observăm din argumentele lui McNeill (2016) faptul că *desistarea terțiară* este forma desistării care evoluează din sentimentul de apartenență la comunitate care generează succesul și durabilitatea desistării în timp, fiind mai degrabă etapă a procesului desistării decât un rezultat al acestui proces. Din această perspectivă a apartenenței la comunitate explicațiile autorului pun într-o nouă lumină înțelegerea socio-juridică a desistării: desistarea și integrarea sunt procese *sociale* (subl. a.), nu (doar) tranziții personale, supravegherea corecțională a tranzițiilor nu este totuna cu acordarea suportului, iar integrarea tuturor cetățenilor este un drept al omului și o datorie a statului și a societății civile, chiar și o responsabilitate a tuturor cetățenilor.

Metodologie

Prezentul studiu constituie o parte a programului de cercetare doctorală aflată în derulare și este conceput ca un studiu descriptiv care urmărește cunoașterea interacțiunilor consilierilor de probațiune din România cu diada delincvent - partener de viață și a locului pe care îl ocupă parteneriatul (parteneri căsătoriți și necăsătoriți) în desistarea asistată din practica consilierilor de probațiune. Pentru a obține aceste informații am optat pentru aplicarea unui chestionar sociologic consilierilor de probațiune, iar pentru a pune în evidență rezultatele obținute am utilizat analiza calitativă a datelor obținute în urma aplicării chestionarelor. Rezultatele prezentate în acest articol sunt rezultate preliminare care provin din analiza informațiilor din 18 chestionare completate de consilierii de probațiune.

Participanții la studiu

În cadrul acestei cercetări am ales să folosim *metoda eșantionării intenționale*, ca metodă de eșantionare calitativă, non-probabilistică. Am delimitat acest grup de participanți la cercetare la consilierii de probațiune cu gradul profesional I din toate serviciile de probațiune din România ceea ce presupune o vechime în probațiune de cel puțin 6 ani și o experiență

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

---

profesională consistentă, pentru că am fost interesați să cunoaștem experiența lor de lucru la nivelul relației de cuplu a delincventului (exemplaritatea) în defavoarea preocupării pentru generalizarea rezultatelor (reprezentativitatea). Participanții care au răspuns la cele 18 chestionare ale căror răspunsuri au fost analizate în acest articol sunt femei, cu vârsta cuprinsă între 34 și 50 ani, cinci au studii la nivel de licență, unsprezece de nivel masteral, iar două persoane au studii doctorale; au formare de bază în asistență socială, drept, psihologie, sociologie, provin din șapte servicii de probațiune și au o vechime în funcție cuprinsă între 9 și 14 ani.

Procedura

Forma finală a chestionarului a fost obținută prin revizuirea variantei de bază a chestionarului în etapa de pretestare și cuprinde 34 de întrebări, întrebările din primele patru secțiuni fiind structurate sub forma a 7 întrebări închise, 8 întrebări semiînchise și 14 întrebări deschise, iar a cincea secțiune conține date demografice. Durata pentru răspuns a fost estimată, în medie, la 30 de minute. Chestionarul a fost transmis prin poșta electronică consilierilor de probațiune gradul I din cadrul celor 42 de servicii de probațiune din România, însoțit de formularul pentru acordul de participare, cu solicitarea de a fi completate și retrimise pe suport de hârtie.

Rezultate obținute

Identificarea locului desistării și al lucrului la nivelul relației de cuplu în practica consilierilor de probațiune din România este o temă nouă de cercetare în situația în care am găsit un număr redus de studii privind activitatea consilierilor de probațiune români și aici exemplificăm analiza funcțională a sistemului de probațiune (Szabo, 2009) și cercetarea privind eficiența consilierilor de probațiune în supravegherea unu-la-unu, cercetare care a fost concepută pentru a explora modul în care un model de practică dezvoltat și pilotat în Anglia este necesar să fie adaptat pentru a putea fi aplicat într-o altă jurisdicție a Uniunii Europene, respectiv în România (Sorsby, Shapland and Durnescu, 2014). Precizăm că numai al doilea studiu menționat a intersectat problematica desistării, scopul adaptării modelului de practică propus fiind de a facilita și încuraja desistarea.

Prima constatare a cercetării noastre calitative arată că aproape în totalitate consilierii de probațiune care au răspuns în această etapă la chestionarul aplicat (a existat un singur răspuns negativ) au raportat faptul că în activitatea de supraveghere derulează întrevederi cu partenerul de viață al persoanei supravegheate și au văzut aceasta ca având relevanță în practica lor.

Consilierii de probațiune respondenți spun, de asemenea, că se simt în siguranță și relaxați la întrevederile la care participă partenerul de viață al persoanei supravegheate. Un consilier se apropie de miezul problemei și optează în același timp pentru variantele „relaxat” și „îngrijorat”, el nuanțează:

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
 Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
 ISBN: 978-606-8624-17-4

„Pe de o parte atunci când partenerul de viață este o persoană care oferă un model comportamental pozitiv și care este un sprijin pentru persoana supravegheată, întrevederile de supraveghere se pot derula într-un mod pozitiv, relaxat. Pe de altă parte atunci când relațiile dintre persoana supravegheată și partener sunt tensionate sau partenerul adoptă o conduită reprobabilă se produce o stare de tensiune care generează îngrijorare” (R 10).

Practicienii sunt de acord că relaționarea lor cu partenerul de viață al persoanei supravegheate este un aspect important al muncii. Din prisma prin care privesc consilierii rolul acestei relaționări s-au conturat două moduri de abordare care se suprapun și se întretaie, de regulă, în cazul aceluiași răspuns: cale pentru atingerea unor obiective concrete ale muncii și sprijin pentru persoana supravegheată în abandonarea vieții infracționale. În prima abordare, mai puțin întâlnită, sunt incluse răspunsurile care fac trimitere la utilitatea pentru *„identificarea de informații din cadrul mediului familial din alte perspective” (R 6)*. Atunci când se referă la perspectiva suportului acordat de partener persoanei supravegheate practicienii vorbesc despre *„suportul emoțional, informațional și feed-back pozitiv” (R 1)* care înlesnește *„stabilirea de căi comune, adaptate contextului particularizat al persoanei supravegheate de soluționare, depășire a problemelor” (R 3)*.

A doua constatare a cercetării arată că cei mai mulți dintre consilierii de probațiune care au răspuns în această etapă la chestionarul aplicat afirmă că sunt familiarizați cu conceptul desistării, iar sursele de informare menționate sunt pregătirea universitară și postuniversitară, studiul individual și participarea la formarea profesională continuă în cadrul sistemului de probațiune.

Un respondent face o trimitere la *„desistarea din relația terapeutică, de la serviciile sociale”* pe care o înțelege ca *„empowerment/împuternicire/dezvoltarea, consolidarea autonomiei persoanei asistate”*, dar oferă o imagine mai clară asupra lucrului cu *desisters* și *persisters*:

„Dacă persoanele supravegheate sunt de tip «desisters» îi motivez să-și mențină atașamentul față de structurile/mecanismele sociale care îi țin legați de norme, reguli prosociale. Dacă sunt «persisters» verific dacă au încercat anterior să-și schimbe comportamentul, care sunt factorii de risc interni/externi care îi mențin în conduita infracțională și orientez intervenția în direcția eliminării/diminuării lor” (R 3).

În orice caz, familiarizarea cu conceptul desistării în rândul consilierilor de probațiune respondenți trebuie privită cu precauție în situația în care în niciun caz nu au indicat cu precizie împrejurarea, iar în acest sens avem în vedere faptul că în faza de pretestare a chestionarului un consilier de probațiune a numit contextul ca fiind cel al formării de formatori pentru livrarea programului „Reducerea riscului de recidivă după închisoare”, în manualul programului existând un capitol intitulat „Înțelegerea desistării și a nevoilor de asistență postpenală ale

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

---

deținuților” (Durnescu *et. al.* 2009); totuși, este de menționat că un număr redus de consilieri de probațiune au fost formați pentru susținerea acestui program, unul sau doi dintr-un serviciu.

Atunci când consilierii de probațiune se referă la modalitățile prin care ei înșiși pot ajuta persoanele supravegheate pentru a depăși obstacolele în calea renunțării la comiterea de infracțiuni ei au în vedere în primul rând susținerea motivației pozitive pentru schimbare a persoanei supravegheate și consolidarea legăturilor cu grupuri sociale convenționale (familie, grup de muncă, comunitate), fiind de menționat faptul că în câteva cazuri susținerea motivației pozitive pentru schimbare a fost singura variantă aleasă. Aceasta confirmă importanța formării profesionale a consilierilor de probațiune. În România ei sunt familiarizați cu interviul motivațional întrucât abordarea motivațională face parte din programul de formare profesională continuă a consilierilor de probațiune, începând cu anul 2008 fiind formați specific primii consilieri. În schimb, construirea unei relații profesionale bazată pe o abordare optimistă și încredere în persoana delincventului, inclusiv în perioadele de recădere în comportamentul infracțional, precum și generarea productivității delincvenților ca membri responsabili ai comunității sunt modalități de sprijinire a desistării care ocupă o arie restrânsă în răspunsurile formulate de practicieni. Aceste modalități de acțiune formulate de cercetătorii desistării necesită a fi preluate în viitor în bagajul de cunoștințe și abilități de lucru al consilierilor de probațiune.

O constatare îmbucurătoare este aceea că respondenții au observat și au indicat în mod liber că schimbările comportamentale cele mai importante sunt legate de evenimente din sfera vieții personale: „*membrii semnificativi ai familiei*” (R 3), „*anumite schimbări în viața personală, asumarea responsabilității parentale*” (R 4), „*întemeierea unei familii, nașterea unui copil și noile responsabilități aferente*” (R 8), și „*suportul moral al familiei*” (R 16). Aceasta sunt în concordanță cu afirmația lui McNeill (*op.cit.*, 46) că serviciile de probațiune trebuie să se gândească la ele însele mai mult ca susținători ai proceselor de desistare care aparțin persoanelor supravegheate.

Consilierii de probațiune cred despre ei că ocupă un loc central în procesul asistării desistate la egalitate aproape cu membrii organizațiilor neguvernamentale, ambele categorii fiind privite ca persoane cu „*experiență în ceea ce fac, emană încredere, oferă sprijin fără a solicita ceva în schimb*” (R 1), acest respondent numind doar aceste persoane. Este de înțeles aceasta atunci când percepția publică asupra corupției în societatea românească este aceea de fenomen cvasigeneralizat. Un lucru surprinzător în răspunsurile consilierilor de probațiune români este că aceștia au o reprezentare foarte slabă a rolului pe care îl pot avea voluntarii și biserica în sprijinirea asistării desistate. Această descoperire este frapantă, pe de o parte membrii organizațiilor neguvernamentale sunt puternic valorizați, iar pe de altă parte voluntarii sunt slab reprezentați, în condițiile în care organizațiile neguvernamentale sunt cele care utilizează voluntariatul pe scară largă. Rămâne de analizat dacă respondenții au realizat o

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

---

diferențiere între voluntariatul spontan (persoane care ajută fără a intra sub incidența legii voluntariatului) și cel formal (organizat), noi nu am sugerat nimic în privința acestei diferențieri în conținutul întrebării. În ceea ce privește contribuția componentei spirituale ca factor de sprijin a desistării prin valorificarea misiunii moral-sociale a bisericii rămâne o temă de cercetat din perspectiva persoanelor supravegheate.

În general, consilierii de probațiune au o viziune integrată atunci când se referă la sursele de sprijin în procesul desistării asistate:

„Consider ca existența unei colaborări susținute între consilierii de probațiune și orice altă persoană care poate constitui un sprijin/ exemplu pozitiv în viața persoanei supravegheate este benefic și va contribui la procesul desistării. Consilierul poate constitui un liant și poate identifica persoane și instituții care își pot aduce aportul la rezolvarea problemelor cu care se confruntă persoana. Un efort susținut asigurat de către toate instituțiile, persoanele susmenționate asigură premisele unor mai bune șanse de reușită” (R 10).

În concordanță cu literatura desistării (Weaver 2014) rolul de „liant” al consilierului de probațiune facilitează dezvoltarea formelor de grup de co-producere a desistării și a formelor colective.

De asemenea, consilierii de probațiune au menționat în mod spontan rolul important al familiei (soț/soție, copii, părinți, partener de viață) în procesul desistării asistate, alături de prieteni, colegi (de muncă sau de școală), vecinii și membrii grupurilor de suport, în acord cu argumentele lui McNeill (2016) referitoare la sentimentul de apartenență la comunitate care generează succesul și durabilitatea desistării (*desistare terțiară*).

Cea de a treia constatare a cercetării este că lucrul la nivelul relației de cuplu se situează pe ultima treaptă a modalităților utilizate de consilierii de probațiune în sprijinirea desistării, împreună cu orientarea persoanelor supravegheate către serviciile de asistență socială. Lucrul la nivelul relației de cuplu se regăsește în mod cu totul izolat în rândul respondenților noștri. Cei doi respondenți menționează că intervenția a avut loc cu ambii membri ai cuplului, atât la sediul serviciului de probațiune, cât și la locuința cuplului. Această constatare crește speranța pentru posibilitatea multiplicării acestor intervenții în practica viitoare a consilierilor de probațiune din România.

O altă constatare favorabilă pentru susținerea proceselor desistării în practica consilierilor de probațiune români este aceea că preocuparea pentru construirea unei relații profesionale și implicarea persoanei în propriul proces de schimbare este dominantă în rândul practicienilor. Aceasta în contextul unei încărcături de cazuri pe consilier copleșitoare, care exercită un impact brutal asupra resurselor personale ale consilierilor și asupra resurselor de timp necesare pentru a furniza o abordare individualizată. În studiul francez privind desistarea (Herzog-Evans, 2011) o explicație cheie privind decuplarea practicienilor francezi în sprijinirea desistării este posibil să fie dată de încărcătura de lucru foarte mare a acestora, cu o medie

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
 Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
 ISBN: 978-606-8624-17-4

---

națională de 120-130, care a fost confirmată în cadrul cercetării, cazul unui consilier de probațiune francez care a ajuns până la 180 de clienți, ceea ce îi împiedică să fie mai util. Situația este comparabilă cu cea a consilierilor de probațiune români care, la sfârșitul anului 2015, aveau în medie, la nivel național, 120 de persoane supravegheate pentru fiecare consilier așa cum reiese din Raportul de activitate al Direcției Naționale de Probațiune pentru anul 2015. În cadrul cercetării noastre, cu excepția respondenților care ocupă funcția de șef serviciu, cel mai mic număr de persoane supravegheate în evidență raportat de un consilier de probațiune a fost 95, iar cel mai mult a ajuns la 244 de persoane pentru un consilier de probațiune.

Chiar și în aceste condiții preocuparea consilierilor pentru construirea unei relații profesionale și implicarea persoanei în propriul proces de schimbare ne face atenți la rolul important al practicianului în sprijinirea reintegrării cu succes.

Limitări

Altă limitare a prezentului studiu este faptul că rezultatele cercetării noastre nu pot fi generalizate. De altfel, obiectivul analizei noastre calitative nu a fost acela de a vedea *câți* consilieri desfășoară sau nu desfășoară o anumită activitate, interesul nostru a fost de a vedea *cum* gândesc și acționează consilierii pentru sprijinirea desistării. Din această perspectivă, informațiile obținute sunt la fel de valoroase precum informațiile obținute prin metode cantitative, într-un studiu pe scară largă, și sunt importante pentru noi pentru următoarele etape ale cercetării.

Concluzii

Această cercetare preliminară a arătat că practicienii interacționează în mod consistent cu partenerul de viață și, în general, cu familia persoanei supravegheate, și apreciază aceste interacțiuni ca fiind valoroase pentru cunoașterea mai cuprinzătoare a persoanei supravegheate și a mediului ei de viață proximal, recunoscând totodată rolul esențial al suportului din partea partenerului/familiei.

Conceptul desistării nu este străin consilierilor de probațiune, totuși nu au o reprezentare clară a proceselor desistării. Astfel, este necesar ca rezultatele cercetării desistării să fie valorificate în planificarea formării profesionale continue a consilierilor de probațiune pe viitor cu o arie de intervenții mai cuprinzătoare.

Lucrul la nivelul relației de cuplu este foarte slab reprezentat în cadrul formelor de asistare derulate de participanții la această etapă a cercetării. Totuși, aceasta există, iar cunoașterea și împărtășirea acestei experiențe de lucru a practicienilor noștri vine în sprijinul ideii că promovarea schimbării persoanei supravegheate prin consolidarea legăturilor sociale între aceasta și partener/familie este o formă a practicii consilierului de probațiune.

Orientarea practicii către strategii de intervenție concentrate pe sprijinirea desistării înseamnă a pune lucrurile în mișcare pentru depășirea etapei intervenției „corecționale” în domeniul probațiunii și presupune o utilizare multiplă și variată a resurselor profesionale

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
 Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
 ISBN: 978-606-8624-17-4

---

limitate ale sistemului de probațiune prin încurajarea relațiilor personale ale supravegheaților cu familia, parteneri, prieteni, colegi, vecini și membri de susținere ai comunității care îi pot ajuta în tranziții de viață pentru a trăi în continuare departe de infracțiune.

Bibliografie

1. *Sistemul penitenciar din România. Măsuri pentru reducerea sustenabilă a supraaglomerării și îmbunătățirea condițiilor de detenție.* Accesibil la adresa: <http://www.just.ro> (consultat la 28.09.2016).
2. *Raport de activitate 2015 Direcția Națională de Probațiune.* Accesibil la adresa: <http://www.just.ro/directia-nationala-de-probatiune> (consultat la 24.06.2016).
3. *Recomandarea CM/Rec(2010)1 privind regulile europene în domeniul probațiunii.*
4. Weaver, B. and McNeill, F. (2007) in *Dictionary of Probation and Offender Management* edited by Rob Canton and David Hancock. Cullompton UK: Willan Publishing.
5. Maruna, S., Immarigeon, R. and LeBel, T.P. (2008). „Ex-offender reintegration: theory and practice”. In *After Crime and Punishment*, Maruna, S. and Immarigeon, R. (eds.). Cullompton UK: Willan Publishing.
6. Healy, D. (2012). *The dynamics of Desistance: Charting pathways through change.* Routledge, Abingdon.
7. Kazemian, L. (2015). *Straight Lives: The Balance between Human Dignity, Public Safety, and Desistance from Crime.* New York, NY: Research & Evaluation Center, John Jay College of Criminal Justice, City University of New York.
8. Farrall, S., Mawby, R. C. and Worrall, A. (2007). „Prolific/persistent offenders and desistance”. In *Handbook of Probation*, Gelsthorpe, L. and Morgan, R. (eds.) (2007). Cullompton, UK: Willan Publishing.
9. Nugent, B. and Schinkel, M. (2016). „The pains of desistance”. *Criminology and Criminal Justice*, 2016; I 17. Accesibil la adresa: <http://crj.sagepub.com/2016...pdf> (consultat la 08.06.2016).
10. McNeill, F. (2016, March). Probation, Rehabilitation and Society. *The 5th International Conference Multidisciplinary Perspectives in the Quasi-Coercive Treatment of Offenders – Probation as a field of study and research: From person to society*, West University of Timisoara, Timisoara, Romania.
11. Szabo, A. (2009). *Perspective ale dezvoltării probațiunii în România.* București: Editura Universității din București.

Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors)
CONVERGENT DISCOURSES. Exploring the Contexts of Communication
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-17-4

---

12. Sorsby, A., Shapland, J. and Durnescu, I. (2014). *External evaluation of the Skills for Effective Engagement and Development (SEED) project in Romania. Final report, STREAM*. Accesibil la adresa: <http://www.stream-probation.eu/...pdf> (consultat la 30.06.2016).
13. Durnescu, I. et. al. (2009). *Reducerea riscului de recidivă după închisoare*. București: Lumina Lex.
14. Herzog-Evans, M. (2011). „Desisting in France: What probation officers know and do. A first approach”. *European Journal of Probation*, University of Bucharest. Vol. 3, No. 2, pp. 29 – 46. Accesibil la adresa: http://www.ejprob.ro//Desisting_in_France.pdf (consultat la data de 12.06.2015).
15. Weaver, B. (2014). Co-producing Desistance: Who Works to Support Desistance?. In *Understanding Penal Practice*” edited by Ioan Durnescu and Fergus McNeill. Routledge Frontiers of Criminal Justice. Routledge, Abingdon.